

(materiał opracowany dla uczestników e-kursu)

Dostosowywanie wymagań dla dziecka z niepełnosprawnością ruchową w edukacji wczesnoszkolnej

Rodzaj niepełnosprawności	Symptomy trudności	Sposoby dostosowywania wymagań edukacyjnych	Przykładowe metody i formy pracy z dzieckiem	Sprzęt i środki dydaktyczne
<u>Niepełnosprawność ruchowa w tym mózgowe porażenie dziecięce</u>	• niekiedy upośledzeniu ulega również sprawność intelektualna oraz funkcjonowanie analizatorów zmysłów (rozwój poznawczy dzieci wiąże się nieodłącznie z aktywnością i samodzielnym zdobywaniem doświadczeń, których uczniowie z niepełnosprawnością ruchową są w dużej mierze pozbawieni) • ograniczenia w pamięci ruchowej, nieumiejętność odtworzenia zaprezentowanego ruchu czy nawet całej sekwencji ruchowej • zaburzenia w orientacji w schemacie własnego ciała, a tym samym w schemacie ciała innej osoby, orientacji przestrzennej oraz orientacji na kartce papieru • często ograniczona jest również motoryka aparatu artykulacyjnego • mogą pojawić się zaburzenia spostrzegania na skutek uszkodzenia ruchomości gałek ocznych oraz trudności w przekraczaniu wzrokiem linii środkowej ciała • mogą występować problemy z przyjęciem prawidłowej pozycji ciała w trakcie siedzenia (zwłaszcza przez dłuższy czas w trakcie zajęć),	• dostosować otoczenie w taki sposób, aby dziecko mogło się samodzielnie poruszać • dostosować i zmodyfikować pomoce tak, by uczeń z niepełnosprawnością ruchową mógł z nich w pełni korzystać • dostosować miejsce pracy, tak aby mógł przyjąć prawidłową pozycję siedzącą, zwłaszcza przez dłuższy czas, bez zmęczenia • dostosować metody pracy tak, by dziecko mające trudności z kontrolowaniem wykonywanych czynności oraz prowadzeniem obserwacji mógł dać sobie (w miarę samodzielnie) radę • umożliwiać dziecku pełną komunikację (zwłaszcza, gdy dziecko jest niemówiące, lub jego mowa jest znacznie zniekształcona) • większe niż standardowe użycie w edukacji środków informatycznych • rozwijanie zainteresowań dziecka i umożliwienie mu samodzielnego zdobywania doświadczeń; • zachęcanie dziecka do podejmowania częstych interakcji społecznych i zawierania przyjaźni; rozbudzanie chęci	• aktywizujące metody i form pracy • metody problemowe rozwijające umiejętność krytycznego myślenia • stymulacja polisensoryczna (poznawanie poprzez patrzenie, słuchanie i dotykanie) • metoda wpływu osobistego (wysuwanie sugestii, działanie przykładem osobistym, wyrażanie aprobaty i dezaprobaty) • metody ćwiczeń utrwalających, • metody plastyczne • metody polisensoryczne	• dostosowane długopisy i inne przybory np. z gumką izolacyjną ułatwiającą utrzymanie przedmiotów w ręce • dostosowanie stolika np. z matą antypoślizgową • syntezatory mowy • wizualne pomoce dydaktyczne - ilustracje, modele przestrzenne, szablony, plansze, tablice, fotografie, itp. • tablice interaktywne • nagrane teksty bajek na nośnikach

	co prowadzi do szybkiej i znacznej męczliwości, trudności w utrzymaniu wysokiego poziomu koncentracji uwagi czy dokonywaniu obserwacji doświadczeń prezentowanych na zajęciach • duże problemy może sprawić wodzenie wzrokiem, co ma ogromny wpływ na opanowanie umiejętności czytania (a w połączeniu z zaburzeniami motoryki małej – również pisanie) czy dokonywania operacji pod kontrolą wzroku • występowanie synkinezji (czyli współruchów) powoduje dodatkowe i niepotrzebne zużycie energii, a także znacząco wydłuża czas wykonywania danej czynności • problemy edukacyjne dzieci z niepełnosprawnością ruchową w przedszkolu mogą się w edukacji wczesnoszkolnej i na późniejszych etapach edukacyjnych mocno zaostrzyć się lub wykształcić na skutek specyficznych doświadczeń: słaba koncentracja uwagi, dysharmonia rozwoju, nadpobudliwość, męczliwość, bierność, niekiedy zachowania agresywne i buntownicze, niska lub zbyt wysoka (nieadekwatną) samoocenę, trudności w relacjach społecznych, zaburzenia komunikacyjne, obniżenie nastroju czy występowanie lęków o własne zdrowie i przyszłość.	eksperymentowania w otoczeniu zewnętrznym • dawanie okazji do wykazywania się samodzielnością • zwiększanie (a niekiedy zmienianie) motywacji do działania i terapii • uczenie umiejętności właściwej regulacji emocjonalnej • wzmacnianie samooceny dziecka i poczucia własnej wartości; • zapewnianie dziecku dostępu do szerokiej sieci wsparcia społecznego w przedszkolu, środowisku domowym i rówieśniczym • nie krytykowanie, nie ocenianie negatywne wobec grupy • korzystanie z pomocy nauczyciela wspomagającego lub pomocy wychowawcy, asystenta nauczyciela	• pokaz i demonstracja • rehabilitacja i ćwiczenia usprawniające	elektronicznych (e-booki, audiobooki) • pomoce audiowizualne, np. projektory
--	---	--	---	---